

V.1 Multikriteriální technologická konkurenceschopnost

Multikriteriální hodnocení konkurenceschopnosti národních ekonomik spočívá v sestavování pořadí zemí podle výše mezinárodně stanovených a uznávaných indexů zachycujících postavení dané země v globální konkurenci. Multikriteriální hodnocení konkurenceschopnosti jsou určena především zahraničním investorům, ale současně jsou pro každou zemi jakousi vizitkou její schopnosti přizpůsobit se výzvám globalizovaného světa. Tato hodnocení zakládají soutěž států o přízeň investujících ekonomických subjektů.

V současnosti jsou ve světě nejvíce uznávána dvě pravidelná každoroční multikriteriální hodnocení konkurenceschopnosti: **Zpráva o globální konkurenceschopnosti** vydávaná Světovým ekonomickým fórem společně s Harvardskou univerzitou a **Světová ročenka konkurenceschopnosti** vydávaná Mezinárodním ústavem pro rozvoj managementu (IMD) v Lausanne.

Hodnocení (vyjádřená pomocí indexů) jsou založena jednak na údajích přebíraných z mezinárodních, národních a regionálních statistik; a jednak na datech získávaných na základě dotazníkových šetření (respondenti jsou top-manažeři společností působících v dané zemi a vybraní experti).

Zpráva o globální konkurenceschopnosti je zpracovávána pravidelně od roku 1979 pro každoroční zasedání Světového ekonomického fóra. Ve Zprávě o globální konkurenceschopnosti 2004-2005 bylo hodnoceno celkem 104 zemí. Uplatňovaná metodika je relativně složitá a je předmětem neustálého zdokonalování.

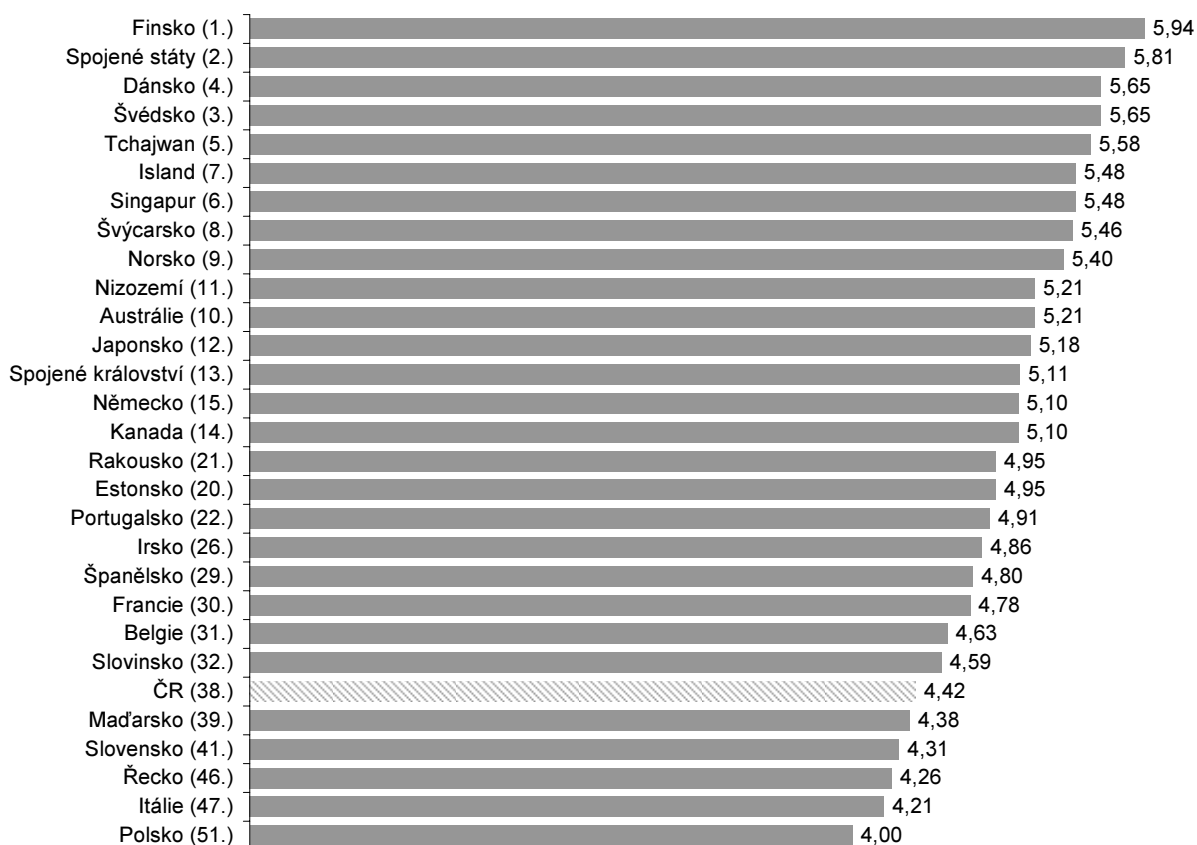
Základní ukazatele

- **Index aktuální konkurenceschopnosti a index růstu konkurenceschopnosti.** Souhrnný index růstu konkurenceschopnosti se počítá ze tří dílčích indexů: technologická úroveň ekonomiky, úroveň veřejných institucí a makroekonomická úroveň.
- Dílčí **index technologické úrovně** je složen ze tří subindexů: inovace – 6 kritérií (4 anketní dotazy, 2 kvantitativní údaje); informační a komunikační technologie (ICT) – 10 kritérií (5 anketních dotazů, 5 kvantitativních údajů); transfer technologií – 2 kritéria (2 anketní dotazy). Technologická úroveň je tedy hodnocena celkem 18 kritérii.
- Dílčí **index úrovně veřejných institucí** zahrnuje 2 subindexy: právní prostředí – 4 kritéria (4 anketní dotazy); korupce – 3 kritéria (3 anketní dotazy).
- Dílčí **index makroekonomické úrovně** je složen ze dvou subindexů: makroekonomická stabilita – 7 kritérií (2 anketní dotazy, 5 kvantitativních ukazatelů), účelnost veřejných výdajů – 1 kritérium (1 anketní dotaz); do dílčího indexu makroekonomické úrovně je dále zahrnut investiční rating země z března 2004.

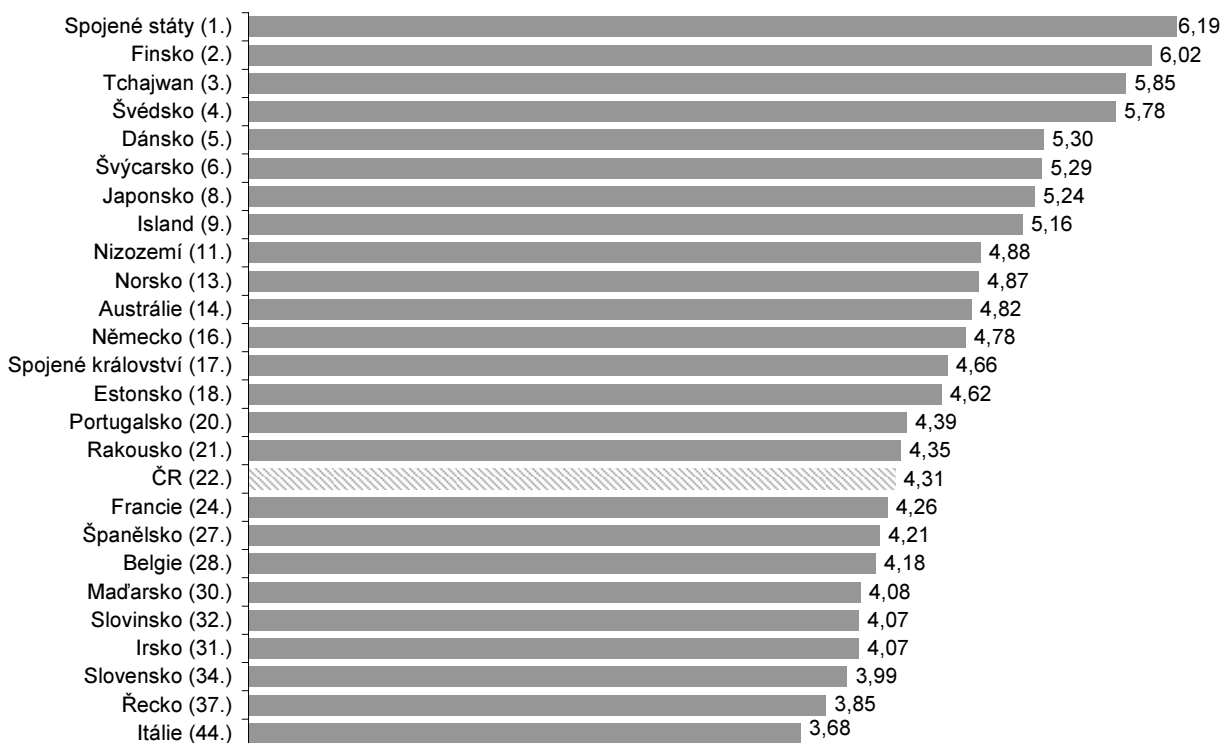
Podrobnosti o metodice lze nalézt na adrese www.weforum.org

V oblasti multikriteriálního hodnocení konkurenceschopnosti údaje za ČR poskytuje Světové ekonomické fórum, které je také zdrojem dat pro mezinárodní srovnání.

Graf 170 Index růstu konkurenceschopnosti a pořadí zemí; 2005

Graf 171 Technologický index a pořadí zemí; 2005

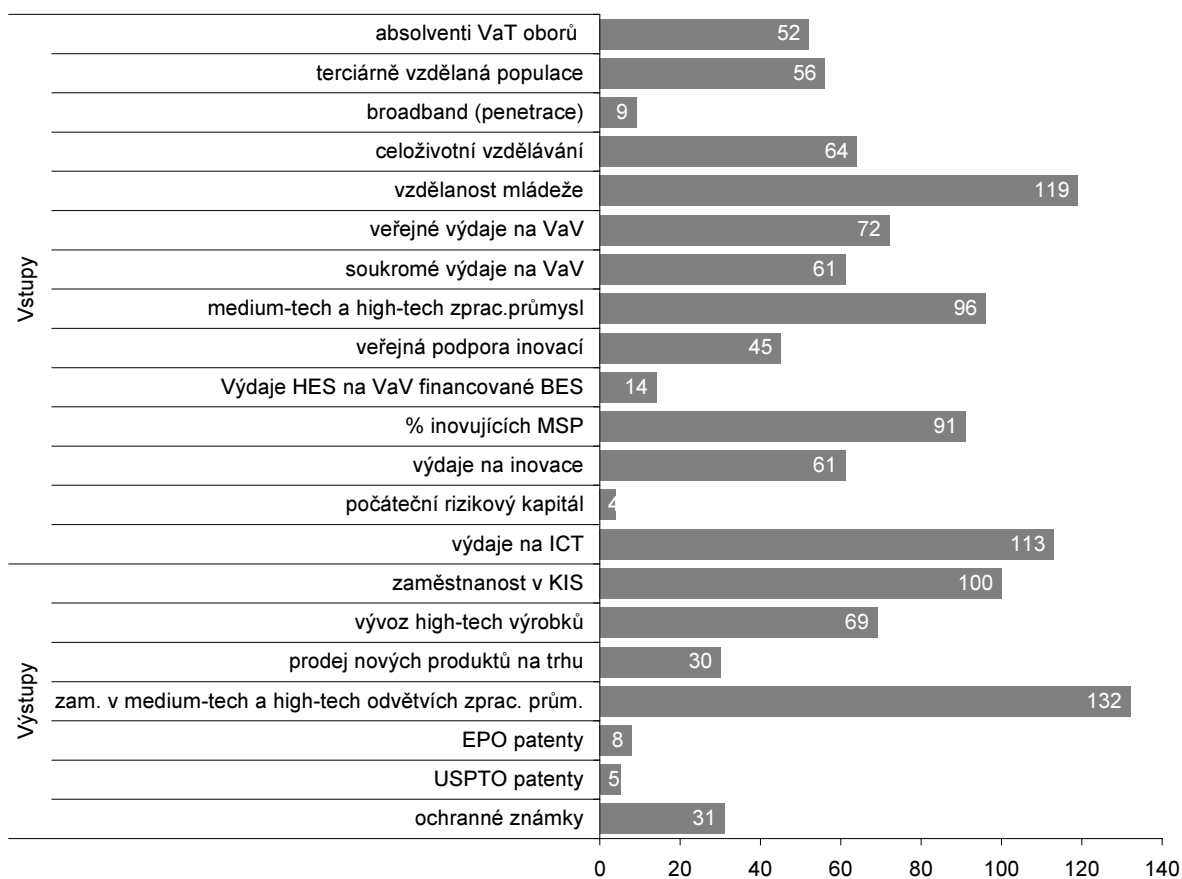
Zdroj: World Economic Forum (2006)

Tab. 84 Index růstu konkurenceschopnosti a technologický index

	Growth Competitiveness Index (GCI)				Technology Index			
	Pořadí 2005	index	Pořadí 2004	index	Pořadí 2005	index	Pořadí 2004	index
Finsko	1.	5,94	1.	5,95	2.	6,02	3.	5,92
Spojené státy	2.	5,81	2.	5,82	1.	6,19	1.	6,24
Švédsko	3.	5,65	3.	5,72	4.	5,78	4.	5,80
Dánsko	4.	5,65	5.	5,66	5.	5,30	6.	5,34
Tchajwan	5.	5,58	4.	5,69	3.	5,85	2.	6,04
Singapur	6.	5,48	7.	5,56	10.	4,93	11.	5,11
Island	7.	5,48	10.	5,44	9.	5,16	14.	5,05
Švýcarsko	8.	5,46	8.	5,49	6.	5,29	7.	5,25
Norsko	9.	5,40	6.	5,56	13.	4,87	10.	5,17
Austrálie	10.	5,21	14.	5,25	14.	4,82	17.	4,93
Nizozemí	11.	5,21	12.	5,30	11.	4,88	16.	4,98
Japonsko	12.	5,18	9.	5,48	8.	5,24	5.	5,68
Spojené království	13.	5,11	11.	5,30	17.	4,66	18.	4,92
Německo	15.	5,1	13.	5,28	16.	4,78	12.	5,08
Korea	17.	5,07	29.	4,90	7.	5,26	9.	5,18
Estonsko	20.	4,95	20.	5,08	18.	4,62	15.	5,01
Rakousko	21.	4,95	17.	5,20	21.	4,35	22.	4,85
Portugalsko	22.	4,91	24.	4,96	20.	4,39	23.	4,78
Lucembursko	25.	4,9	26.	4,95	29.	4,11	41.	4,28
Irsko	26.	4,86	30.	4,90	31.	4,07	37.	4,43
Izrael	27.	4,84	19.	5,09	12.	4,87	8.	5,25
Španělsko	29.	4,80	23.	5,00	27.	4,21	20.	4,86
Francie	30.	4,78	27.	4,92	24.	4,26	30.	4,65
Belgie	31.	4,63	25.	4,95	28.	4,18	31.	4,59
Slovinsko	32.	4,59	33.	4,75	32.	4,07	26.	4,71
Kypr	34.	4,54	38.	4,56	36.	3,87	39.	4,36
Česká republika	38.	4,42	40.	4,55	22.	4,31	19.	4,88
Maďarsko	39.	4,38	39.	4,56	30.	4,08	29.	4,66
Slovensko	41.	4,31	43.	4,43	34.	3,99	28.	4,67
Litva	43.	4,30	36.	4,57	42.	3,70	33.	4,51
Lotyšsko	44.	4,29	44.	4,43	38.	3,83	36.	4,46
Řecko	46.	4,26	37.	4,56	37.	3,85	38.	4,42
Itálie	47.	4,21	47.	4,27	44.	3,68	50.	4,08
Čína	49.	4,07	46.	4,29	64.	3,18	62.	3,72
Polsko	51.	4,00	60.	3,98	39.	3,77	45.	4,19
Bulharsko	58.	3,83	59.	3,98	61.	3,31	59.	3,82
Chorvatsko	62.	3,74	61.	3,94	51.	3,48	46.	5,14
Turecko	66.	3,68	66.	3,82	53.	3,45	52.	4,01
Rumunsko	67.	3,67	63.	3,86	49.	3,53	47.	4,13
Rusko	75.	3,53	70.	3,68	73.	3,01	67.	3,65

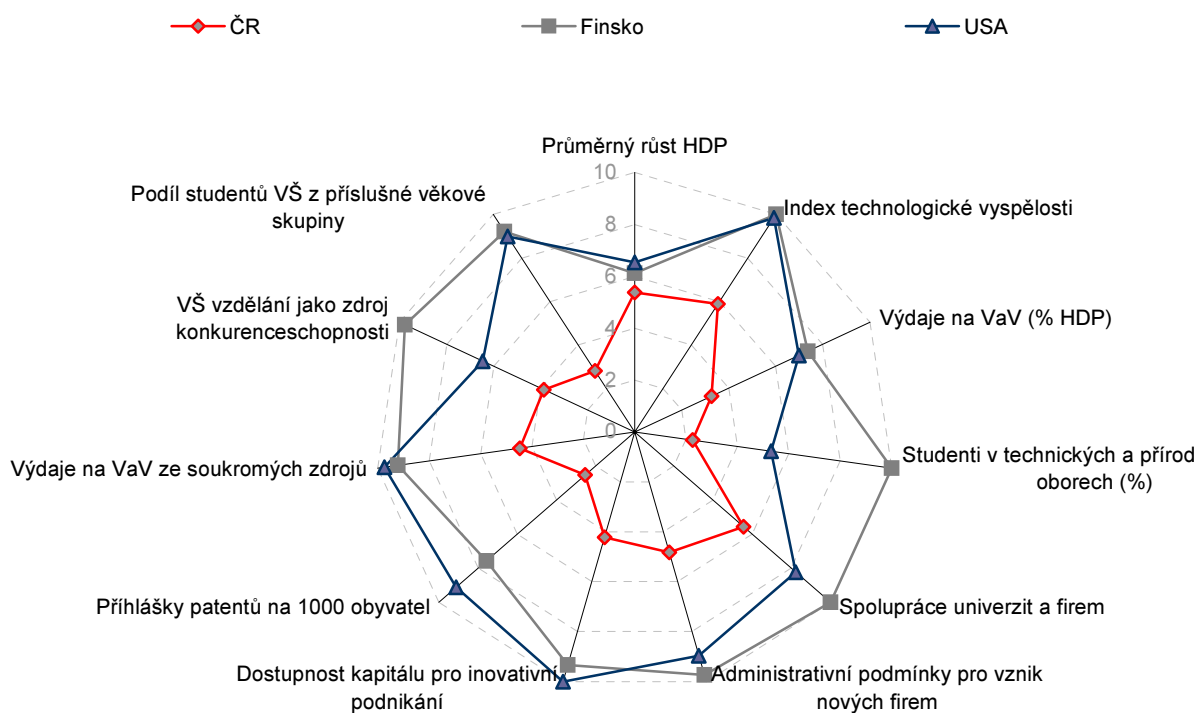
Zdroj: Global Economic Forum (2006)

Graf 172 Inovační výkonnost České republiky v porovnání s průměrem EU; 2005

Zdroj: European Innovation Scoreboard (2005)

Graf 173 Inovační potenciál České republiky podle jednotlivých parametrů; 2005

Zdroj: Světová banka (2005)